

4**P O K Y N****generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky**

ze dne 9. února 2021

**kterým se stanoví základní zaměření pravidelné odborné přípravy
jednotek požární ochrany a příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR**

V souladu s § 36 odst. 2 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb., se **stanoví**:

Čl. 1**Základní zaměření pravidelné odborné přípravy**

- (1) Základní zaměření pravidelné odborné přípravy příslušníků jednotek hasičských záchranných sborů krajů (dále jen „HZS kraje“), Záchraného útvaru HZS ČR (dále jen „ZÚ HZS ČR“), Hasičského útvaru ochrany Pražského hradu (dále jen „HÚOPH“) a zaměstnanců právnických osob nebo podnikajících fyzických osob, kteří vykonávají činnost v jednotce HZS podniku jako své zaměstnání (dále jen „zaměstnanci jednotek HZS podniků“) je uvedeno v příloze č. 1 tohoto pokynu.
- (2) Základní zaměření pravidelné odborné přípravy příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen „HZS ČR“) nezařazených v jednotkách požární ochrany je uvedeno v příloze č. 2 tohoto pokynu.
- (3) Základní zaměření pravidelné odborné přípravy členů jednotek sborů dobrovolných hasičů (dále jen „SDH“) obcí a členů jednotek SDH podniků je uvedeno v příloze č. 3 tohoto pokynu.
- (4) Základní zaměření pravidelné odborné přípravy příslušníků zařazených v jednotce požární ochrany působící ve Školním a výcvikovém zařízení HZS ČR nebo na Střední odborné škole požární ochrany a Vyšší odborné škole požární ochrany se zajišťuje dle tohoto pokynu v přiměřeném rozsahu.

Čl. 2**Organizace pravidelné odborné přípravy**

- (1) Náměstek generálního ředitele HZS ČR pro integrovaný záchranný systém a operační řízení:
 - a) vyhledává témata, která mají být v jednotkách požární ochrany a na úseku operačního řízení v rámci pravidelné odborné přípravy v průběhu příslušného kalendářního roku nebo ve stanoveném termínu proškolená,
 - b) v souladu s jiným předpisem ¹⁾ vyhledává, ve kterých sportech, disciplínách nebo cvičeních bude v příslušném roce uspořádáno mistrovství HZS ČR.
- (2) Ředitel HZS kraje, velitel ZÚ HZS ČR, velitel HÚOPH a velitel HZS podniku:
 - a) řídí, organizuje a ověřuje pravidelnou odbornou přípravu příslušníků a zaměstnanců jednotek požární ochrany,
 - b) zajišťuje zpracování ročního plánu pravidelné odborné přípravy; v ročním plánu pravidelné odborné přípravy je nutno zohlednit podle místních podmínek základní zaměření pravidelné odborné přípravy stanovené MV-generálním ředitelstvím HZS ČR (viz příloha č. 1 tohoto pokynu) a dále témata vyhledávaná MV-generálním ředitelstvím HZS ČR (dále jen „generální ředitelství“) pro příslušný kalendářní rok (čl. 2 odst. 1 písm. a).

¹⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 11/2018, kterým se vydává „Řád sportovních soutěží tělesné přípravy Hasičského záchranného sboru České republiky“.

(3) Ředitel HZS kraje zajistí:

- a) seznámení velitelů jednotek HZS podniků, jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků ve své územní působnosti s tímto pokynem a se vzdělávacím portálem www.hasici-vzdelavani.cz,
- b) seznámení spolků působících na úseku požární ochrany v kraji (dále jen „spolky“) s přílohou č. 3 tohoto pokynu.

(4) Ředitelé HZS krajů, velitel ZÚ HZS ČR, ředitel Střední odborné školy požární ochrany a Vyšší odborné školy požární ochrany (dále jen „SOŠ PO a VOŠ PO“), náměstci generálního ředitele HZS ČR, vedoucí oddělení kontroly a stížností, ředitelé odborů a ředitelé (velitel) vzdělávacích, technických a účelových zařízení generálního ředitelství řídí a organizují pravidelnou odbornou přípravu příslušníků HZS ČR nezařazených v jednotkách požární ochrany ve své působnosti podle přílohy č. 2 tohoto pokynu.

Čl. 3

Zrušovací ustanovení

Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 57/2013, kterým se stanoví základní zaměření pravidelné odborné přípravy jednotek požární ochrany a příslušníků Hasičského záchranného sboru ČR, se zrušuje.

Čl. 4

Účinnost

Tento pokyn nabývá účinnosti dnem vydání.

Čj. MV-200150-3/PO-IZS-2020

Generální ředitel HZS ČR
genpor. Ing. Drahošlav Ryba v. r.

Obdrží:

HZS krajů
Záchranný útvar HZS ČR
SOŠ PO a VOŠ PO
MV-generální ředitelství HZS ČR

Příloha č. 1
k Pokynu GŘ HZS ČR č. 4/2021

**Základní zaměření pravidelné odborné přípravy
příslušníků jednotek HZS krajů, ZÚ HZS ČR, HÚOPH
a zaměstnanců jednotek HZS podniků**

1. Všeobecné požadavky

Podle § 32 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o jednotkách PO“), musí mít příslušníci jednotek HZS krajů, ZÚ HZS ČR a HÚOPH (dále jen „příslušníci“) a zaměstnanci jednotek HZS podniků (dále jen „zaměstnanci“) odborné znalosti:

- a) předpisů o požární ochraně, integrovaném záchranném systému (dále jen „IZS“), ochraně obyvatelstva a o krizovém řízení,
- b) používání požární techniky a věcných prostředků požární ochrany,
- c) požárně technických charakteristik a technicko bezpečnostních parametrů látek ²⁾,
- d) bezpečnosti práce a zásad první pomoci.

Tyto obecné požadavky na odborné znalosti příslušníků a zaměstnanců musí odpovídat:

1. úkolům stanoveným jednotkám PO, zejména
 - zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o PO“), vyhláškou o jednotkách PO, Bojovým řádem jednotek požární ochrany ³⁾ a Cvičebním řádem jednotek požární ochrany ⁴⁾,
 - zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb.,
 - zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, ústavním zákonem č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění zákona č. 300/2000 Sb., a nařízením vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů,
 - zákonem č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), ve znění zákona č. 183/2017 Sb.,
 - interními akty řízení,
2. předurčenosti jednotky požární ochrany (dále jen „jednotka PO“) v systému plošného pokrytí území kraje jednotkami PO, kde tyto příslušníci a zaměstnanci vykonávají službu,
3. zastávané funkci, zejména normám znalostí hasičů ⁵⁾, které přizpůsobují obecné požadavky na odborné znalosti hasičů a stanovují minimální požadavky na odborné znalosti a dovednosti u vybraných funkcí tak, aby odpovídaly potřebám plnění standardních úkolů

²⁾ § 1 písm. i) a j) vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).

³⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 41/2017, kterým se vydává Bojový řád jednotek požární ochrany.

⁴⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 60/2019, kterým se vydává Cvičební řád jednotek požární ochrany.

⁵⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 54/2013, kterým se stanovují normy znalostí hasičů.

v jednotkách PO. U funkcí, pro něž nejsou normy znalostí vydány, se vychází z učebních osnov kurzů k získání odborné způsobilosti.

K udržení a prohloubení těchto odborných znalostí a fyzické zdatnosti se v jednotkách PO provádí pravidelná odborná příprava podle § 36 vyhlášky o jednotkách PO.

2. Sestavení ročního plánu pravidelné odborné přípravy

1. V ročním plánu pravidelné odborné přípravy příslušníků a zaměstnanců je nutné stanovit:
 - a) teoretickou přípravu a praktický výcvik,
 - b) prověřovací a taktická cvičení,
 - c) tělesnou přípravu,
 - d) ověření odborné přípravy a přezkoušení znalostí a dovedností u každého hasiče jednotky PO,
 - e) přezkoušení znalostí bezpečnosti práce jedenkrát za 2 roky, pokud předpisy o bezpečnosti práce nestanoví jinak.
2. Součástí ročního plánu pravidelné odborné přípravy mohou být specializační kurzy, přednášky, semináře, instrukčně metodická zaměstnání a jiné formy teoretického a praktického výcviku hasičů.
3. Pro potřeby sestavování ročního plánu pravidelné odborné přípravy a uzpůsobení teoretické a praktické přípravy zastávané funkci se příslušníci a zaměstnanci zařazují do skupin:
 - hasič a starší hasič,
 - velitel družstva, velitel čety a velící důstojník směny,
 - velitel stanice,
 - řídicí důstojník ⁶⁾,
 - příslušník zařazený na operačním a informačním středisku,
 - hasič-strojník a technik strojní služby,
 - technik spojové služby,
 - technik chemické služby,
 - technik technické služby,
 - hasič-lezec a letecký záchranář,
 - hasič-potápěč.
4. Roční plán pravidelné odborné přípravy (dále jen „roční plán“) se zpracovává v rámci HZS kraje, ZÚ HZS ČR, HÚOPH a každého HZS podniku; roční plán se rozpracovává na měsíční plány. K přípravě ročního plánu se využívá tzv. TEZÍ (témat) odborné přípravy dle funkčního zařazení příslušníka nebo zaměstnance ⁷⁾.

⁶⁾ Řídicí důstojníci jsou mimo jiné oprávněni převzít řízení zásahu. Je proto účelné jejich pravidelnou odbornou přípravu plánovat také v rámci pravidelné odborné přípravy příslušníků jednotek HZS krajů a vybraná témata školit formou určenou skupině řídicí důstojníci.

⁷⁾ TEZE (témata) odborné přípravy pro uvedené funkce jsou dostupné na internetové adrese <http://www.hzscr.cz/clanek/normy-znalosti.aspx>.

5. K tématům, která k udržení a prohloubení znalostí podle § 32 vyhlášky o jednotkách PO podle aktuální potřeby stanoví ředitel HZS kraje, velitel ZÚ HZS ČR, velitel HÚOPH nebo velitel HZS podniku, je nutné doplnit:
- procvičení bezpečného používání a ovládání věcných prostředků požární ochrany zařazených do vybavení jednotky PO (podle návodů k obsluze a příslušných interních aktů řízení) a u řidičů také kondiční jízdy a zásady bezpečné jízdy,
 - pravidelnou odbornou přípravu s přenosnou motorovou řetězovou a rozbrušovací pilou pro obsluhovatele a instruktory motorových pil v doporučeném rozsahu 3 hodin praktického a 5 hodin teoretického výcviku,
 - alespoň jedno taktické a jedno prověřovací cvičení jednotek PO organizované v průběhu roku na všech stanicích HZS kraje, všech stanicích HZS podniku, v rámci ZÚ HZS ČR a HÚOPH,
 - alespoň jedno taktické cvičení IZS organizované v průběhu roku na úrovni územního odboru HZS kraje nebo ve správním obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností, dle potřeby v součinnosti s orgány obce, pokud na daném území nebyla v uplynulých šesti měsících řešena mimořádná událost velkého rozsahu se zapojením složek IZS (např. povodně, události, jejichž postup řešení je upraven typovou činností),
 - alespoň jedno taktické cvičení IZS organizované v průběhu roku na úrovni HZS kraje, dle potřeby v součinnosti s orgány kraje,
 - témata vyhlášená generálním ředitelstvím na příslušný kalendářní rok, odpovídají-li typu předurčenosti jednotky PO v systému plošného pokrytí území kraje jednotkami PO,
 - pravidelnou odbornou přípravu příslušníků a zaměstnanců pro činnosti ve výšce a nad volnou hloubkou (kapitola 5), vyprošťování u dopravních nehod (kapitola 6), školení řidičů (kapitola 7), práce na vodě a zamrzlých hladinách (kapitola 8) a poskytování první pomoci na místě zásahu (kapitola 9),
 - časovou rezervu (v rozsahu alespoň 4 hodin měsíčně) pro zařazení aktuálních témat a pro vyhodnocení zásahů jednotky PO. K vyhodnocení složitých zásahů se značnou fyzickou a psychickou zátěží hasičů je nutné přistupovat co nejdříve po zásahu a zásahy vyhodnocovat formou řízené diskuse. Pro snížení pozásahového stresu hasičů je možno využít psychologickou službu HZS ČR,
 - časovou rezervu pro samostudium teoretických témat dle předepsané a dostupné literatury.
6. Samostatně jsou v kapitole 4 této přílohy stanovena témata pro odbornou přípravu příslušníků a zaměstnanců před absolvováním základní odborné přípravy (dále jen „nováčci“) za účelem ověření jejich schopnosti vykonávat službu hasiče ještě před nástupem do příslušného kurzu, seznámit je se základy výkonu služby a bezpečností práce (dále jen „vstupní příprava nováčků“) tak, aby bylo možné je vyslat k zásahu, kde by se pod dohledem seznamovali s činností jednotky PO a případně u zásahu vypomáhali.

3. Tělesná příprava a požární sport

Tělesné přípravě k udržení nebo zvýšení fyzické zdatnosti je třeba věnovat minimálně dvě hodiny v každé směně a volit takové druhy tělesné přípravy, které vedou k celkovému posílení fyzické zdatnosti nutné pro výkon služby. Tělesná příprava zahrnuje všeobecnou i speciální tělesnou přípravu. Podle místních podmínek jednotky HZS kraje, ZÚ HZS ČR, HÚOPH nebo jednotky HZS podniku se do tělesné přípravy zařazují tyto sporty, disciplíny a cvičení:

- všeobecná tělesná příprava
 - disciplíny, které slouží k ověření fyzické způsobilosti – běh, plavání,
 - posilovací cvičení s tělocvičným nářadím a posilovacími stroji,

- sporty, které lze provozovat v podmínkách stanic v rámci výkonu služby v organizačním řízení na stanici, např. fotbal, florbal, nohejbal, odbíjená, házená, košíková, tenis, stolní tenis,
- b) speciální tělesná příprava
 - požární sport,
 - vyprošťování u dopravních nehod,
 - TFA (z anglického „Toughest Firefighter Alive“, volně přeloženo „Nejtvrdší hasič přežívá“), popřípadě jeho modifikace, např. FCC (z anglického „Firefighter Combat Challenge“),
 - další disciplíny nebo cvičení s prvky hasičské, lezecké, potápěčské a záchranářské činnosti a práce na vodě.

Tělesnou přípravu příslušníci provádějí a fyzickou způsobilost prokazují zkouškou podle jiného předpisu ⁸⁾.

V rámci tělesné přípravy mohou být v jednotkách PO organizovány sportovní soutěže. Sportovní soutěže pořádané ve sportech, disciplínách a cvičeních zařazených do tělesné přípravy příslušníků, se organizují podle jiného předpisu ¹⁾. V souladu s tímto předpisem generální ředitelství vyhláší seznam mistrovství HZS ČR nebo přeborů HZS ČR, která budou v příslušném kalendářním roce uspořádána.

4. Vstupní příprava nováčků

Pravidelné odborné přípravy příslušníků a zaměstnanců se nemohou plnohodnotně účastnit nováčci, protože jim chybí základní znalosti. Je přitom účelné ověřit schopnosti nováčka vykonávat službu hasiče ještě před nástupem do příslušného kurzu, seznámit jej se základy výkonu služby a bezpečností práce.

Do vstupní přípravy nováčků se zařadí níže uvedená témata:

Témata vstupní přípravy nováčků
<p><u>Organizace požární ochrany</u></p> <p>Organizace řízení v jednotce PO s vazbou na funkci hasič v době operačního i organizačního řízení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady uplatňované při výkonu služby v dané jednotce PO od nástupu služby do jejího ukončení, - vnitřní předpisy vydané v této oblasti (např. denní řád).
<p><u>Bezpečnost práce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zásady bezpečného nastupování do požárního automobilu po vyhlášení požárního poplachu a vystupování z něj, bezpečného výjezdu ze stanice k zásahu a zajištění dveří požárních automobilů při jízdě k zásahu, - bezpečnostní zásady pro osádku vozidla jedoucího k zásahu, - místa uložení a způsob zajištění ochranných prostředků na stanici a požární technice, - nebezpečí na místě zásahu, - osobní ochranné pracovní prostředky hasiče, - komunikace a signály při činnosti hasičů na místě zásahu.

⁸⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 58/2008, kterým se stanovují požadavky na tělesnou zdatnost občana při přijímání do služebního poměru příslušníka Hasičského záchranného sboru České republiky a na tělesnou zdatnost příslušníka Hasičského záchranného sboru České republiky pro výkon služby na služebním místě, na kterém má být ustanoven a organizace zkoušek tělesné zdatnosti a tělesné přípravy, ve znění pozdějších předpisů.

*/pokračování/***Věcné prostředky požární ochrany**

Osobní výstroj a výzbroj:

- seznámení s výstrojním předpisem,
- ochranné vlastnosti zásahového oděvu, obuvi a osobních ochranných pracovních prostředků,
- prostředky (osobní výstroje a výzbroje) používané v jednotce PO, správné postupy jejich nasazení, užívání a údržby.

Základní seznámení s prostředky chemické služby zařazenými v jednotce PO:

- dýchací přístroje a ochranné oděvy,
- jejich určení a ochranné vlastnosti.

Seznámení s komunikačními prostředky v jednotce PO:

- ovládání radiostanic používaných v jednotce PO a komunikace s nimi v družstvu,
- základní údržba přenosných radiostanic prováděná uživatelem.

Požární příslušenství:

- seznámení s požárním příslušenstvím zařazeným do výzbroje jednotky PO, místa a způsob jeho uložení na stanici, požárních automobilech a požárních přívěsech.

Seznámení s hasicími přístroji:

- rozdělení hasicích přístrojů (přenosné, pojízdné, přívěsné),
- práškové hasicí přístroje,
- vodní hasicí přístroje,
- hasicí přístroje na oxid uhličitý (CO₂),
- pěnové hasicí přístroje (i chemické).

Požární taktika

Hasební obvod:

- hasební obvod a předurčenost jednotky PO podle požárního poplachového plánu,
- orientace v hasebním obvodu jednotky PO a navigace jednotky PO při jízdě k zásahu.

Technický a pořadový výcvik

- služební zdvořilost, pozdrav – oslovení ⁴⁾,
- signály pro dodávku vody a varovné signály,
- přenášení věcných prostředků požární ochrany,
- výcvik s hadicemi,
- práce s proudnicemi,
- poskytování první pomoci na místě zásahu (vybraná témata z kapitoly 9 bloku A).

5. Pravidelná odborná příprava pro činnosti ve výšce a nad volnou hloubkou

Příslušníci a zaměstnanci zařazení do lezeckých družstev, lezeckých skupin jednotek PO, případně se specializací letecký záchranář provádějí pravidelnou odbornou přípravu podle jiného předpisu ⁹⁾.

K udržování a prohlubování znalostí a dovedností stanovených pro činnosti ve výšce a nad volnou hloubkou (dále jen „VVH“) musí příslušníci zařazení v jednotce PO každoročně absolvovat pravidelnou odbornou přípravu v rozsahu nejméně 16 hodin – rozšířená činnost ve VVH a vybraní zaměstnanci v rozsahu nejméně 6 hodin – základní činnost ve VVH nebo 16 hodin – rozšířená činnost ve VVH (určená jednotka PO na základě provedené Analýzy ⁹⁾).

Pravidelná odborná příprava je zpravidla organizována ve spolupráci s hasiči se specializací pro činnosti ve VVH a hasiči-instruktory pro činnosti ve VVH podle cvičebního řádu ⁴⁾ a níže uvedených témat:

Rozšířená činnost:

Témata pravidelné odborné přípravy pro činnosti ve VVH	Doporučený rozsah (hodin)
Teorie	
Zahájení: - cíle a program odborné přípravy, - výklad pojmů.	0,5
Základní bezpečnostní předpisy pro činnosti ve VVH: - právní předpisy upravující bezpečnost práce, - předpisy HZS ČR řešící problematiku činnosti ve VVH.	0,5
Prostředky pro rozšířenou činnost ve VVH: - zásady použití prostředků pro činnosti ve VVH, kontrola prostředků před použitím, - práce s lanem, jeho ošetřování a balení, - postroj, případně polohovací systém, karabiny, slaňovací prostředek, - ostatní používané prostředky.	2
Základní lanová technika: - povelky a signály, - uzly pro rozšířenou činnost, - kotevní body, - zásady zajištění ve výšce – pracovní polohování, zadržení, jištění druhé osoby, zajištění v koši výškové techniky, - slanění, sebezáchrana slaněním, - práce s nosítky, - spolupráce s lezeckou skupinou nebo družstvem.	2
Teorie celkem:	5

⁹⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 54/2020, kterým se stanoví základy provádění činností ve výšce a nad volnou hloubkou.

<p style="text-align: center;">Témata pravidelné odborné přípravy pro činnosti ve VVH</p> <p>Praktický výcvik</p>	<p style="text-align: center;">Doporučený rozsah (hodin)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Aplikace teoretických poznatků do praxe, - práce s lanem – balení lana, základní uzly, ochrana lana při použití, - zásady bezpečného použití prostředků pro činnosti ve VVH – postroj, případně polohovací systém, slaňovací prostředek, - zajištění ve výšce – určení kotevních bodů, pracovní polohování, zadržení, jištění druhé osoby, - slánění a sebezáchrana sláněním, - práce s nosítky, - výcvik na cvičné lezecké stěně nebo v přírodním terénu nebo na stavební konstrukci – dle možností a podmínek. 	11
<p>Praktický výcvik celkem:</p>	11

Základní činnost:

<p style="text-align: center;">Témata pravidelné odborné přípravy pro činnosti ve VVH</p> <p>Teorie</p>	<p style="text-align: center;">Doporučený rozsah (hodin)</p>
<p>Zahájení:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cíle a program odborné přípravy, - výklad pojmů. 	0,25
<p>Základní bezpečnostní předpisy pro činnosti ve VVH:</p> <ul style="list-style-type: none"> - právní předpisy upravující bezpečnost práce, - předpisy HZS ČR řešící problematiku činnosti ve VVH. 	0,25
<p>Prostředky pro základní činnosti ve VVH:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lano – zásady práce s lanem, balení lana, péče o lano, - polohovací systém, - karabina, - kontrola prostředků pro činnosti ve VVH, - specifika první pomoci ve visu na laně. 	0,5
<p>Základní lanová technika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - povely a signály, - uzly pro základní činnost, - kotevní body, - zásady zajištění ve výšce – pracovní polohování, zadržení, zajištění v koši výškové techniky, - sebezáchrana sláněním. 	1
<p>Teorie celkem:</p>	2

Témata pravidelné odborné přípravy pro činnosti ve výšce a nad volnou hloubkou	Doporučený rozsah (hodin)
Praktický výcvik	
<ul style="list-style-type: none"> - Aplikace teoretických poznatků do praxe. - Práce s lanem – balení lana, základní uzly, ochrana lana při použití. - Polohovací systém – zásady bezpečného použití. - Zajištění ve výšce – určení kotevních bodů, pracovní polohování, zadržení. - Sebezáchrana slaněním (poloviční lodní uzel). 	4
Praktický výcvik celkem:	4

6. Pravidelná odborná příprava ve vyprošťování u dopravních nehod

K prohlubování a udržování svých znalostí a dovedností ve vyprošťování u dopravních nehod (dále jen „VDN“) příslušníci a zaměstnanci předurčení k zásahům na dopravní nehody musí absolvovat každý rok pravidelnou odbornou přípravu v rozsahu nejméně 16 hodin. Pravidelná odborná příprava ve VDN se organizuje a provádí minimálně v rozsahu níže uvedených témat:

Témata pravidelné odborné přípravy ve VDN	Doporučený rozsah (hodin)	
	teorie	praxe
Taktické zásady při VDN <ul style="list-style-type: none"> - Organizace zásahu. - Rozhodovací proces: <ul style="list-style-type: none"> • identifikace nebezpečí, • časová priorita, • efektivita zvoleného postupu. - Úkoly jednotlivých složek IZS v místě nehody. - Přístup a taktický postup vyproštění osob. - Nebezpečné látky u dopravních nehod (DN). - Požáry vozidel: <ul style="list-style-type: none"> • vozidla s benzínovým a dieselovým pohonem, • vozidla s pohonem na LPG, CNG a vodík, • vozidla s elektrickým pohonem, • hybridní vozidla. - Identifikace nebezpečí a bezpečnost práce a ochrana zdraví na místě DN. - Metodické listy Bojového řádu jednotek požární ochrany a Konspekty odborné přípravy jednotek PO. - Případové studie reálných zásahů. - Zdroje a materiály pro odbornou přípravu. 	2	1
Věcné a technické prostředky pro VDN <ul style="list-style-type: none"> - Přehled technických prostředků, používaných při zásazích u DN. - Používání technických prostředků pro VDN, jejich obsluha, zásady bezpečnosti a předcházení úrazům. - Údržba technických prostředků pro VDN v souladu s návodem výrobce. 	1	1

/pokračování/

<p>Konstrukce vozidel</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osobní vozidla (karoserie, střechy, dveře, zasklení, řídicí ústrojí, sedadla, poháněcí ústrojí a palivové soustavy, alternativní pohony, hybridní pohony, akumulátory). - Užitková a nákladní vozidla (podvozek, karoserie, sloupky, sedadla, zasklení, řídicí ústrojí, akumulátory, poháněcí ústrojí a palivové soustavy). - Prvky pasivní bezpečnosti. - Přípojná vozidla. - Vozidla hromadné přepravy osob, a kolejová vozidla. - Bezpečnostní karty vozidel. - Deformační zóny. 	2	1
<p>Technika při VDN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přehled možných postupů vyproštění: <ul style="list-style-type: none"> • přehled preferovaných postupů vyproštění, • správné provedení, • návrh postupu řešení konkrétní situace. - Stabilizace vozidel. - Odstranění skel. - Odstranění dveří. - Odstranění střechy. - Odtažení sloupku řízení, odtažení přístrojové desky. - Úhlopříčné a křížné techniky roztahování. - Vozidlo na střeše, na boku a další modelové situace. - Vytvoření „kapsy“. - Airbagy a ochranné rámy. - Zvláštnosti DN nákladních vozidel. - Zvláštnosti DN vozidel hromadné dopravy a kolejových vozidel. - Nejčastější chyby při VDN: <ul style="list-style-type: none"> • z taktického hlediska, • z hlediska obsluhy technických prostředků. 	2	Řešení modelových situací 4
<p>Poskytování první pomoci u DN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zásady první pomoci zraněným. - Bezpečnost zraněné osoby, komunikace se zraněným. - Fixační a stabilizační prostředky. - Transportní prostředky. - Zásady bezpečného transportu zraněných u dopravních nehod. - Zvláštnosti poskytování první pomoci při hromadných DN s velkým počtem zraněných. 	1	1
<p>Teoretický a praktický výcvik celkem</p>	8	8
<p><i>Poznámka:</i> Praktický výcvik lze nahradit v rámci přípravy na soutěže ve VDN v průběhu kalendářního roku.</p>		

Pro příslušníky, kteří budou odbornými garanty pravidelné odborné přípravy podle výše uvedené osnovy, organizuje generální ředitelství odbornou přípravu.

7. Pravidelné školení řidičů

K zajištění jednotného postupu při školení řidičů služebních dopravních prostředků HZS ČR v souladu s ustanovením § 88 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, a § 103 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, se organizují pro tyto řidiče pravidelná školení s obsahovým zaměřením podle níže uvedených témat:

Témata pravidelného školení řidičů
<ul style="list-style-type: none"> - Pravidla provozu na pozemních komunikacích, předpisy související s provozem vozidla. - Ekonomické používání vozidel, dopravně provozní řád, organizace provozu a údržby, provozní dokumentace, jednání při dopravní nehodě, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, provozu a údržbě vozidel a přívěsů. - Odpovědnost řidiče při přepravě cestujících, zvláštnosti provozu vozidel s právem přednostní jízdy – rizika, zásady používání zvláštního výstražného zařízení, teorie a zásady bezpečné a defenzivní jízdy, jízda v noci, jízda po nezpevněných komunikacích. - Doplnkový rozsah podle aktuálních požadavků, písemný test.

Na závěr školení se provede písemné přezkoušení z veškeré probrané problematiky formou zkušebních testů, ve kterých musí přezkušovaný správně odpovědět alespoň na 80 % zadaných otázek. O provedení školení a výsledcích přezkoušení se vedou prokazatelné záznamy. Školení lze zabezpečit i odborně způsobilou osobou v oblasti řízení vozidel (např. lektor autoškoly) nebo u příslušníků formou e-learningového kurzu organizovaného HZS ČR.

Obdobným způsobem se provádí školení řidičů zaměstnanců dle zákoníku práce.

8a. Pravidelná odborná příprava pro práci na vodě a zamrzlých hladinách

K prohlubování a udržování svých znalostí a dovedností v práci na vodě a zamrzlých hladinách musí příslušníci absolvovat každý rok pravidelnou odbornou přípravu v rozsahu nejméně 16 hodin. Pravidelná odborná příprava pro práci na vodě a zamrzlých hladinách se organizuje a provádí minimálně v rozsahu níže uvedených témat:

A. Témata pravidelné odborné přípravy pro práci na vodě	Doporučený rozsah (hodin)
Teorie Místo provedení: učebna, prostory stanice	
- Poučení o BOZP při výcviku a práci na vodě.	0,5
<ul style="list-style-type: none"> - Hydrologie stojaté a tekoucí vody. - Dokumentace rizikových míst v hasebním obvodu. - Značení na vodních tocích a plochách. 	1
- Počet, způsob povolání a komunikace s dalšími složkami IZS.	0,5
<ul style="list-style-type: none"> - Věcné prostředky pro práci na vodě. - Praktický nácvik vyhlášení poplachu (dovybavení osobních ochranných prostředků a mobilní požární techniky). - Očekávané zvláštnosti při práci na vodních hladinách. 	1
Teorie celkem:	3

A. Témata pravidelné odborné přípravy pro práci na vodě	
Praktický výcvik na klidné hladině	Doporučený rozsah (hodin)
<p>Místo provedení: klidná vodní plocha, kde lze použít přívěsný lodní motor, bez skrytých překážek pod hladinou.</p> <p>Vybavení: plavidla s motorem, prostředky pro záchranu osob z vodní hladiny, plovací vesty, přilby a oděvy pro práci na vodě.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Manipulace s plavidlem. - Zajištění plavidla u břehu a materiálu v plavidle. - Rozmístění osádky plavidla a přepravovaných osob. - Práce na plavidle s motorem. 	1
<ul style="list-style-type: none"> - Technika pádlování a ovládání plavidla pádly. 	1
<ul style="list-style-type: none"> - Záchrana osob z vody. - Vynášení záchraňovaných na břeh, pravidla poskytování první pomoci. - Nácvik situace „muž přes palubu“. 	1,5
<ul style="list-style-type: none"> - Vyhledávání osob pod hladinou. - Vyzvedávání vozidel a předmětů z vody. 	0,5
Praktický výcvik na klidné hladině celkem:	4

A. Témata pravidelné odborné přípravy pro práci na vodě	
Praktický výcvik na tekoucí vodě	Doporučený rozsah (hodin)
<p>Místo provedení: řeka s tekoucí vodou případně cvičný vodní kanál, s místy pro zastavení a vhodným břehem.</p> <p>Vybavení: plavidla (s motorem podle podmínek), prostředky pro záchranu osob z vodní hladiny, plovací vesty, přilby a oděvy pro práci na vodě.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Průzkum vodního toku a možnosti jízdy. - Nácvik plavání v tekoucí vodě. - Záchrana osob na tekoucí vodě. 	1
<ul style="list-style-type: none"> - Ovládání plavidla na tekoucí vodě. 	1
<ul style="list-style-type: none"> - Řešení krizových situací. - Práce s plavidlem na tekoucí vodě. - Nácvik situace „muž přes palubu“. 	1
<ul style="list-style-type: none"> - Stanoviště upoutaného plavidla. 	1
Doporučení: Do výcviku je vhodné zařadit splutí delšího úseku řeky.	
Praktický výcvik na tekoucí vodě celkem:	4
Blok A celkem:	11

B. Témata pravidelné odborné přípravy pro práci na zamrzlých hladinách	Doporučený rozsah (hodin)
Teorie Místo provedení: učebna, prostory stanice.	
<ul style="list-style-type: none"> - Teorie shodná s blokem A (opakování). - Vznik ledu a zamrzání vodních toků a ploch, zralost a únosnost ledu. - Specifika práce na zamrzlé hladině. - Speciální věcné prostředky pro práci na zamrzlých hladinách. 	2

B. Témata pravidelné odborné přípravy pro práci na zamrzlých hladinách	Doporučený rozsah (hodin)
Praktický výcvik	
Místo provedení: zamrzlá hladina. Vybavení: plavidla, prostředky pro práci na vodě a zamrzlých hladinách, plovací vesty, přilby a oděvy pro práci na vodě.	
<ul style="list-style-type: none"> - Nácvik pohybu po ledu s využitím standardních technických prostředků. - Nácvik sebezáchrany v případě proboření do ledu. - Nácvik záchrany probořených osob při vědomí. - Nácvik záchrany probořených osob v bezvědomí. - Specifika práce na zamrzlých tekoucích vodách. 	3
dobrovolně - Nácvik záchrany probořených osob bez prostředků pro práci na vodě.	
Blok B celkem:	5

U jednotek HZS podniků vybavených věcnými prostředky požární ochrany pro práci na vodě zaměstnanci absolvují pravidelnou odbornou přípravu v souladu s obsahovým zaměřením výše uvedené osnovy v doporučeném rozsahu 8 hodin.

Pro příslušníky, kteří budou odbornými garanty pravidelné odborné přípravy podle výše uvedené osnovy, organizuje generální ředitelství odbornou přípravu.

8b. Pravidelná odborná příprava vůdců malých plavidel

K prohlubování a udržování svých znalostí a dovedností musí příslušníci určení k vedení malých plavidel s vlastním strojním pohonem absolvovat každý rok pravidelnou odbornou přípravu v rozsahu nejméně 4 hodin. Pravidelná odborná příprava vůdců malých plavidel se organizuje a provádí minimálně v rozsahu níže uvedených témat:

Témata pravidelné odborné přípravy vůdců malých plavidel	Doporučený rozsah (hodin)
Teorie Místo provedení: učebna, prostory stanice.	
- Poučení o BOZP při výcviku s motorovým plavidlem.	0,5
- Značení na vodních tocích a plochách, signály, pravidla plavebního provozu.	0,5
- Údržba a kontrola lodního motoru před použitím a jednoduché opravy lodního motoru.	0,5
Teorie celkem:	1,5

Témata pravidelné odborné přípravy vůdců malých plavidel	
Praktický výcvik na klidné hladině (alternativně na tekoucí vodě)	Doporučený rozsah (hodin)
<p>Místo provedení: klidná vodní plocha, kde lze použít přívěsný lodní motor, bez skrytých překážek pod hladinou případně tekoucí vodní tok s parametry pro užití lodního motoru.</p> <p>Vybavení: plavidla s motorem, prostředky pro záchranu osob z vodní hladiny, plovací vesty, přilby a oděvy pro práci na vodě.</p>	2,5
<p>Manévrování s plavidlem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedení plavidla s ohledem na vliv proudění vody, - odvázáání plavidla, odplutí od stanoviště, příplutí na stanoviště, vyvázání plavidla, - zvuková signalizace, - pravidla kotvení, zakotvení, odplutí z kotviště, - plutí vpřed a vzad, - obrat po proudu, obrat proti proudu, - vplutí do přístavu a vyplutí z něj, - výběr místa pro stání plavidla (včetně příplutí k přírodnímu břehu), - potkávání, míjení a předjíždění plavidel. <p>Mimořádné situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> - činnost v případě nehody, kolize s jiným plavidlem, - činnost osádky plavidla při nehodě v plavebním provozu, - záchrana plavidla (odtah plavidla na vodě). 	2,5
Praktický výcvik na klidné hladině celkem:	2,5

U jednotek HZS podniků vybavených malými plavidly s vlastním strojním pohonem, absolvují zaměstnanci určení k jejich obsluze pravidelnou odbornou přípravu v souladu s obsahovým zaměřením výše uvedené osnovy v doporučeném rozsahu 4 hodin.

Pro příslušníky, kteří budou odbornými guaranty pravidelné odborné přípravy podle výše uvedené osnovy, organizuje generální ředitelství odbornou přípravu.

9. Pravidelná odborná příprava pro poskytování první pomoci na místě zásahu

K prohlubování a udržování svých znalostí a dovedností v poskytování první pomoci na místě zásahu musí příslušníci absolvovat každý rok pravidelnou odbornou přípravu v rozsahu nejméně 16 hodin. Osnova pravidelné odborné přípravy v poskytování první pomoci na místě zásahu se sestavuje z níže uvedených témat. Do osnovy se zařadí všechna témata z bloku A a vybraná témata z bloku B v rozsahu nejméně dvou hodin. Každé témata z bloku B se do osnovy zařadí minimálně jedenkrát za čtyři roky.

Témata pravidelné odborné přípravy pro poskytování první pomoci na místě zásahu	Doporučený rozsah (hodin)	
	teorie	praxe
Blok A – Základní témata		
Základní vyšetření a priority ošetření.	0,5	0,5
Resuscitace (dle Guidelines).	1	1
Šok a šokové stavy.	0,5	
Krvácení.	0,5	0,5
Poranění pohybového aparátu.	0,5	0,5
Poranění hlavy, hrudníku a břicha.	0,5	0,5
Fyzikální a termická poškození.	1	0,5
Obvazová technika.		0,5
Polohování, imobilizace, transport.	0,5	1
Modelové situace.		4
Blok A celkem:	5	9

Témata pravidelné odborné přípravy pro poskytování první pomoci na místě zásahu	Doporučený rozsah (hodin)	
	teorie	praxe
Blok B – Doplnková témata		
Práva a povinnosti záchranáře, druhy odpovědnosti.	0,5	
Zdravotnická záchraná služba.	0,5	
Psychologické aspekty činnosti záchranáře.	0,5	
Základy obecné anatomie a fyziologie.	1	
Podrobnější vyšetření a posouzení stavu postiženého.	0,5	0,5
Náhlá postižení oběhového systému.	0,5	
Náhlé příhody neurologické.	0,5	
Neúrazové urgentní stavy.	1	
Akutní stavy u dětí.	0,5	
Třídění velkého počtu raněných metodou START.	1	1

Zaměstnanci absolvují pravidelnou odbornou přípravu v souladu s obsahovým zaměřením výše uvedené osnovy v doporučeném rozsahu 8 hodin.

Pro příslušníky, kteří budou odbornými guaranty pravidelné odborné přípravy podle výše uvedené osnovy, organizuje generální ředitelství odbornou přípravu.

10. Ověřování praktických dovedností a teoretických znalostí příslušníků jednotek HZS kraje, ZÚ HZS ČR a HÚOPH

1. Odborná příprava se standardním způsobem ověřuje jedenkrát v každém kalendářním roce v souladu s ustanovením § 36 odst. 4 a 5 vyhlášky o jednotkách PO. V případě neúspěšného ověření dle § 36 odst. 5 vyhlášky o jednotkách PO, u příslušníka provede ověření jeho odborné způsobilosti vzdělávací zařízení generálního ředitelství.
2. Generální ředitelství může nad rámec zásady uvedené v odstavci 1 určit prostřednictvím základního zaměření pravidelné odborné přípravy na každý rok témata, zaměřená na praktické dovednosti a teoretické znalosti, která mají být systematicky ověřována služebními funkcionáři v průběhu kalendářního roku. Stejným způsobem může postupovat HZS kraje, resp. ZÚ HZS ČR a HÚOPH.
 - a) HZS kraje, ZÚ HZS ČR a HÚOPH stanoví interním aktem řízení rozsah a četnost ověřování v jednotkách HZS kraje (ZÚ HZS ČR, HÚOPH) a určí příslušníky k ověřování praktických dovedností a teoretických znalostí - doporučuje se nastavit ověřování tak, aby příslušník zařazený v jednotce HZS kraje (ZÚ HZS ČR, HÚOPH) byl podroben ověření z minimálně pěti, náhodně vybraných témat (pozn.: ověření praktických dovedností a teoretických znalostí se může zrealizovat v průběhu jednoho dne, není nutné ověřování realizovat např. v pěti cyklech).
 - b) Do jedné komise se doporučuje zařadit minimálně dva příslušníky zařazené v oddělení (pracovišti) IZS (a služeb) HZS kraje (u HZS hl. m. Prahy v odboru IZS a služeb). (Pozn.: do jedné komise lze rovněž zařadit příslušníky zařazené na pracovišti IZS a služeb územního odboru nebo velitele stanice.) Ověřování v rámci HZS kraje koordinuje a vyhodnocuje oddělení (pracoviště) IZS (a služeb), u HZS hl. m. Prahy odbor IZS a služeb.
 - c) Komise bezprostředně před ověřováním seznámí velitele stanice (velitele rot, velitele HÚOPH) s úkoly a určí příslušníky k jejich provedení. Ověření dále organizuje a řídí podle pokynů komise velitel stanice (velitel rot, velitele HÚOPH). Jednotlivé úkoly ověření hodnotí komise zpravidla ve spolupráci s velitelem stanice (velitelem rot, velitelem HÚOPH), popř. s přímým nadřízeným příslušníka.
3. Ověřování praktických dovedností a teoretických znalostí slouží pro potřeby HZS kraje, ZÚ HZS ČR a HÚOPH jednak jako podklad pro hodnocení efektivitu pravidelné odborné přípravy příslušníků jednotek HZS kraje, ZÚ HZS ČR a HÚOPH, ale také jako podklad pro služební hodnocení příslušníků a vyhodnocení odborné přípravy.
4. O výsledku ověření praktických dovedností a teoretických znalostí se zpracuje protokol, který obsahuje téma ověření, výsledek ověření (prokázání nebo neprokázání znalostí nebo praktických dovedností), podpisy členů komise a příslušného velitele stanice (velitele rot, velitele HÚOPH). Protokol je součástí dokumentace k pravidelné odborné přípravě příslušníků.

Příloha č. 2
k Pokynu GŘ HZS ČR č. 4/2021

**Základní zaměření pravidelné odborné přípravy příslušníků HZS ČR
nezařazených v jednotkách PO**

1. Zásady provádění pravidelné odborné přípravy

1. Pravidelnou odbornou přípravu příslušníků HZS ČR nezařazených v jednotkách PO (dále jen „ostatní příslušníci“) ¹⁰⁾ za účelem prohlubování odborných znalostí potřebných pro výkon zastávaných funkcí řídí a organizuje příslušný služební funkcionář, kterým je:
 - generální ředitel HZS ČR pro ostatní příslušníky v jeho přímé podřízenosti,
 - ředitel HZS kraje pro ostatní příslušníky HZS kraje,
 - velitel ZÚ HZS ČR pro ostatní příslušníky ZÚ HZS ČR,
 - ředitel SOŠ PO a VOŠ PO pro ostatní příslušníky vykonávající službu na této škole,
 - náměstek generálního ředitele HZS ČR, vedoucí oddělení kontroly a stížností a ředitel odboru generálního ředitelství pro ostatní příslušníky generálního ředitelství, které řídí a pro ostatní příslušníky HZS krajů, které metodicky řídí,
 - ředitel (velitel) vzdělávacího, technického nebo účelového zařízení generálního ředitelství pro ostatní příslušníky těchto zařízení.

Pravidelné odborné přípravy se mohou účastnit také zaměstnanci HZS kraje, ZÚ HZS ČR, SOŠ PO a VOŠ PO nebo generálního ředitelství dle rozhodnutí jejich nadřízeného.
2. Pravidelná odborná příprava ostatních příslušníků, služebně zařazených na funkcích s rovnoměrně rozvrženou dobou služby, se provádí nejméně jednou za 3 měsíce v rozsahu 4 hodin nebo jednou za 6 měsíců v rozsahu 8 hodin. Stanovený nejmenší rozsah této přípravy nezahrnuje tělesnou přípravu. Témata a způsob provedení stanovuje příslušný služební funkcionář.
3. Pravidelná odborná příprava ostatních příslušníků, kteří vykonávající také službu ve funkci řídicího důstojníka, se doplní o témata pravidelné odborné přípravy vyhlášená generálním ředitelstvím pro příslušníky jednotek HZS krajů pro skupinu řídicí důstojníci v návaznosti na roční plán pravidelné odborné přípravy. U generálního ředitelství odbornou přípravu řídicích důstojníků organizuje ředitel odboru operačního řízení.
4. Pravidelná odborná příprava ostatních příslušníků vykonávajících službu ve směnách na operačních a informačních střediscích HZS ČR se provádí zpravidla samostudiem v průběhu služby a nejméně jednou za měsíc v rozsahu 2 hodin ostatními formami přípravy podle následujícího odstavce 5. Stanovený nejmenší rozsah této přípravy nezahrnuje tělesnou přípravu. Témata a způsob provedení se stanovují v návaznosti na roční plán pravidelné odborné přípravy. Do tohoto plánu je nutno doplnit také témata vyhlášená generálním ředitelstvím pro úsek operačního řízení.
5. Pravidelnou odbornou přípravu ostatních příslušníků je možné organizovat formou samostudia, přednášek, seminářů, instrukčně metodických zaměstnání, stáží, taktických cvičení a jiných forem teoretického a praktického výcviku. Pravidelná odborná příprava ostatních příslušníků může být organizována také v součinnosti se vzdělávacími zařízeními HZS ČR.

¹⁰⁾ Pro pravidelnou odbornou přípravu ostatních příslušníků platí obdobně všeobecné požadavky uvedené v kapitole 1 přílohy č. 1 tohoto pokynu.

6. U ostatních příslušníků zařazených na úseku IZS, služeb a výkonu služby jednotek PO, předurčených pro plnění úkolů v operačním řízení, se doporučuje nad rámec odborné přípravy dle odstavce 3 a 5 organizovat pravidelnou odbornou přípravu formou přímé účasti při výkonu služby v jednotce HZS kraje, ZÚ HZS ČR nebo HÚOPH (dále jen „jednotka HZS ČR“) v doporučeném rozsahu jedné až dvou nepřetržitých 12hodinových služeb měsíčně.

Základním předpokladem pro využití této možnosti (např. k doplnění minimálního početního stavu pro zajištění akceschopnosti jednotky HZS ČR) je doplnění funkční náplně ostatního příslušníka tak, aby se výkon služby v jednotce HZS ČR stal součástí náplně funkce, do které je tento příslušník ustanoven. Předpokladem pro doplnění funkční náplně je splnění podmínek zdravotní, fyzické a odborné způsobilosti.

Nadřízený služební funkcionář může v rámci své pravomoci při přidělování služebních úkolů nařídit ostatnímu příslušníkovi výkon služby v jednotce HZS ČR. K nařízení výkonu služby v jednotce HZS ČR není třeba žádného písemného aktu, postačuje verbální pokyn; přesto se doporučuje nařízení výkonu služby v jednotce HZS ČR formou interního písemného sdělení. Nadřízený služební funkcionář musí tomuto příslušníkovi po výkonu služby v jednotce HZS ČR poskytnout odpovídající dobu nepřetržitého odpočinku.

2. Všeobecné zaměření pravidelné odborné přípravy ostatních příslušníků

Obsah pravidelné odborné přípravy ostatních příslušníků obsahuje zpravidla:

1. seznámení s novými právními předpisy a interními akty řízení, týkající se činnosti ostatních příslušníků a jejich výklad,
2. seznámení s hlavními úkoly stanovenými pro kalendářní rok a střednědobými plány úkolů na úrovni kraje nebo České republiky,
3. poznatky a zkušenosti z oblasti kontrolní činnosti,
4. poznatky získané z rozborů mimořádných událostí pro využití v další činnosti,
5. poznatky a zkušenosti z oblastí týkajících se činnosti ostatních příslušníků,
6. aktuální témata bezpečnosti práce a pravidelné školení řidičů podle kapitoly 7 přílohy č. 1 tohoto pokynu,
7. příprava k řešení mimořádných událostí a krizových situací v krizovém štábu podle aktuálního zařazení a charakteru vykonávané činnosti v tomto štábu, s cílem dosažení odpovídající znalosti pojmů, činností a úkolů.
8. průběžná speciální jazyková příprava pro operátory TCTV 112 v AJ a NJ – odborná slovní zásoba se zaměřením na příjem tísňového volání cizinců. Návčik poslechu s porozuměním a aktivní ústní komunikace.

3. Pravidelná odborná příprava ostatních příslušníků zařazených na úseku státní správy v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva a krizového plánování

1. Všeobecné zaměření (viz výše - kapitola 2) se doplní o témata:
 - a) harmonizace právních předpisů ČR a EU dotýkající se oblasti prevence,
 - b) aplikace zákona o správním řízení při výkonu státní správy,
 - c) zaměření preventivně výchovné činnosti v návaznosti na platný dokument generálního ředitelství, cíle a prostředky k jejich dosažení, rozborů poznatků a předávání zkušeností z uskutečněných akcí,
 - d) seznámení s nařízeními kraje a obecně závaznými vyhláškami obce vydanými na základě zákona o požární ochraně.

2. Pravidelná odborná příprava vycházející z výše uvedených témat /zejména kapitola 2 odst. 3 až 5 a kapitola 3 odst. 1 písm. b) a d)/ by měla ve svém výsledku vést zejména ke sjednocování postupu HZS krajů při výkonu státního požárního dozoru a preventivně výchovné činnosti.

4. Tělesná příprava

Tělesnou přípravu ostatní příslušníci provádějí a fyzickou způsobilost prokazují zkouškou podle jiného předpisu ⁸⁾.

Příloha č. 3
k Pokynu GŘ HZS ČR č. 4/2021

Základní zaměření pravidelné odborné přípravy členů jednotek SDH obcí a členů jednotek SDH podniků

1. Všeobecné zaměření pravidelné odborné přípravy

Pravidelnou odbornou přípravu členů jednotek SDH obcí a členů jednotek SDH podniků (dále jen „dobrovolná jednotka“) řídí, organizuje a ověřuje její velitel. Cílem této odborné přípravy je prohloubení znalostí a praktických dovedností hasičů, které jsou požadovány pro výkon zastávané funkce, aby mohli plnit standardní úkoly stanovené dobrovolné jednotce. Je vhodné, aby se u dobrovolné jednotky prováděl teoretický i praktický výcvik pravidelně v průběhu celého roku s přihlédnutím k místním podmínkám a předurčenosti této jednotky. Požadavky na znalosti a dovednosti hasičů stanovují normy znalostí hasičů⁵⁾.

V rámci teoretické přípravy je třeba se v potřebném rozsahu seznámit s ustanoveními vyhlášky o jednotkách PO, vyhlášky č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb., a vyhlášky č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. Je nutné v potřebném rozsahu znát Bojový řád jednotek požární ochrany³⁾, očekávané zvláštnosti, nebezpečí a bezpečnostní zásady u zásahu.

V rámci ověření výcviku je třeba provádět bojová rozvinutí podle Cvičebního řádu jednotek požární ochrany⁴⁾.

Provádět prohlubování odborných znalostí v rozsahu stanoveném v § 37 odst. 2 písm. a) až d) vyhlášky o jednotkách PO.

V rámci prohloubení pravidelné odborné přípravy a zvýšení akceschopnosti dobrovolné jednotky uskutečnit nejméně jedno taktické cvičení dobrovolné jednotky, organizované ve správním obvodu obecního úřadu dle potřeby za účasti orgánů obce.

U jednotek PO kategorie JPO II, resp. JPO III, které již naplňují podmínky akceschopnosti i organizace výkonu služby podle jiného předpisu¹¹⁾ je třeba pomoci velitelům těchto jednotek tak, že HZS kraje umožní na územně příslušných stanicích HZS kraje odbornou přípravu formou výcviku celé dobrovolné jednotky v minimálním rozsahu 40 % (16 hodin) celkové roční doby pravidelné odborné přípravy této jednotky. Odbornou a fyzickou přípravu osob vykonávajících službu v dobrovolných jednotkách jako svoje zaměstnání je třeba přizpůsobit zásadám stanoveným profesionálním hasičům a funkčnímu zařazení (viz příloha č. 1 tohoto pokynu).

V rámci speciální tělesné přípravy se doporučuje organizovat ve spolupráci s HZS kraje a spolky soutěže v požárním sportu v kategorii dobrovolní hasiči.

V rámci spolupráce s jednotkami SDH obcí se doporučuje organizovat na jednotlivých stanicích HZS kraje velitelské dny s veliteli jednotek SDH obcí. Lze také organizovat stáže uvedených velitelů nebo hasičů-strojníků na stanici HZS kraje nebo stáž celé jednotky SDH vybrané obce.

¹¹⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 50/2007, kterým se stanoví zásady pro výkon služby a odměňování členů jednotek sborů dobrovolných hasičů vybraných obcí.

2. Témata pravidelné odborné přípravy

Témata pravidelné odborné přípravy členů dobrovolné jednotky stanoví velitel jednotky v souladu se všeobecným zaměřením pravidelné odborné přípravy, normou znalostí hasičů⁵⁾ a s přihlédnutím k předurčenosti dobrovolné jednotky v systému plošného pokrytí území kraje jednotkami PO. V potřebném rozsahu je nutné doplnit také témata, vyhlášená generálním ředitelstvím na příslušný kalendářní rok /cíle pravidelné odborné přípravy blíže specifikují tzv. TEZE (témata) odborné přípravy⁷⁾.

Lezecká družstva, resp. lezecké skupiny zřízené u dobrovolných jednotek provádějí pravidelnou odbornou přípravu podle jiného předpisu⁹⁾.

K udržování a prohlubování znalostí a dovedností stanovených pro činnosti ve VVH musí vybraní členové dobrovolných jednotek každoročně absolvovat pravidelnou odbornou přípravu v doporučeném rozsahu 6 hodin pro jednotky určené k provádění základní činnosti ve VVH, nebo 16 hodin v případě jednotky určené k provádění rozšířené činnosti ve VVH (určená jednotka PO na základě provedené Analýzy⁹⁾). Pravidelnou odbornou přípravu pro základní činnost ve VVH organizuje velitel jednotky PO. Pravidelnou odbornou přípravu pro rozšířenou činnost ve VVH pro vybrané členy jednotky SDH obce organizuje HZS kraje ve stanoveném rozsahu zpravidla ve spolupráci s hasiči se specializací pro činnosti ve VVH, případně hasiči-instruktory pro činnosti ve VVH. Obsahové zaměření témat pro základní a rozšířenou činnost je uvedeno v kapitole 5 přílohy č. 1 tohoto pokynu.

Jednotky SDH obcí předurčené k záchranným pracím při silničních dopravních nehodách každoročně absolvují pravidelnou odbornou přípravu ve VDN organizovanou HZS krajů v souladu s obsahovým zaměřením témat uvedených v kapitole 6 přílohy č. 1 tohoto pokynu v doporučeném rozsahu 8 hodin. Ostatní jednotky SDH obcí absolvují pravidelnou odbornou přípravu ve VDN organizovanou velitelem jednotky PO v doporučeném rozsahu 2 hodin z vybraných témat stanovených v kapitole 6 přílohy č. 1 tohoto pokynu.

Jednotky SDH obcí předurčené k záchranným pracím při silničních dopravních nehodách každoročně absolvují pravidelnou odbornou přípravu v oblasti poskytování první pomoci na místě zásahu organizovanou HZS krajů v souladu s obsahovým zaměřením témat uvedených v kapitole 9 přílohy č. 1 tohoto pokynu v doporučeném rozsahu 8 hodin. Ostatní jednotky SDH obcí absolvují pravidelnou odbornou přípravu v oblasti poskytování první pomoci na místě zásahu organizovanou velitelem jednotky PO v doporučeném rozsahu 2 hodin z vybraných témat stanovených v kapitole 9 přílohy č. 1 tohoto pokynu.

Jednotky SDH obcí vybavené věcnými prostředky požární ochrany pro práci na vodě a zamrzlých hladinách každoročně absolvují pravidelnou odbornou přípravu organizovanou velitelem jednotky PO v souladu s obsahovým zaměřením témat uvedených v kapitole 8a přílohy č. 1 tohoto pokynu v doporučeném rozsahu 8 hodin.

U jednotek SDH obcí vybavených malými plavidly s vlastním strojním pohonem, absolvují členové určené k jejich obsluze pravidelnou odbornou přípravu v souladu s obsahovým zaměřením témat uvedených v kapitole 8b přílohy č. 1 tohoto pokynu v doporučeném rozsahu 2 hodin.

Obsluhovatelé motorových pil absolvují v rámci pravidelné odborné přípravy v doporučeném rozsahu 3 hodin praktického a 5 hodin teoretického výcviku s přenosnou motorovou řetězovou a rozbrušovací pilou organizovanou velitelem jednotky PO.